

Rapport

Datum: 24 februari 2005
Rapportnummer: 2005/047

Klacht

Verzoekster klaagt er over dat het LBIO haar niet eerder dan bij brief van 25 augustus 2003 heeft meegedeeld dat op grond van artikel 1:408, negende lid van het Burgerlijk Wetboek de inning van kinderalimentatie is beëindigd omdat verzoeksters jongste kind op dat moment reeds meer dan 10 jaar de leeftijd van 21 had bereikt.

Verder klaagt verzoekster er over dat het LBIO tussen 1982 en 28 september 2003, het moment dat zij zich voor de eerste keer tot de Nationale ombudsman wendde, onvoldoende actie heeft ondernomen met betrekking tot de inning van kinderalimentatie ten behoeve van haar twee kinderen.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoekster was tot medio 1975 gehuwd met de heer M. In dat jaar is aan dat huwelijk een einde gekomen door echtscheiding.

Bij beschikking van 30 november 1982 heeft de arrondissementsrechtbank te Den Haag bepaald dat de heer M. met ingang van 1 januari 1983 voor ieder van zijn twee op dat moment nog minderjarige kinderen een bedrag van f 325,- per maand diende uit te keren terzake van tegemoetkoming in de kosten van verzorging en opvoeding, een en ander via de Raad voor de Kinderbescherming bij vooruitbetaling te voldoen.

De werkzaamheden van de Raad voor de Kinderbescherming ten aanzien van de inning van alimentatiegelden, zijn op 1 januari 1994 overgenomen door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) te Gouda.

2. Bij brief van 1 januari 2002 deelde het LBIO verzoekster mee dat M. tot en met januari 2002 terzake van eerdergenoemde kinderalimentatie nog een bedrag van € 11.629,90 verschuldigd was.

Bij brief van 25 augustus 2003 heeft het LBIO verzoekster meegedeeld dat het LBIO ingevolge artikel 1:408, negende lid, van het Burgerlijk Wetboek (zie Achtergrond, onder 1.) het dossier diende te sluiten en het op dat moment nog openstaande saldo diende af te boeken.

3. Hierover is vervolgens een briefwisseling op gang gekomen tussen verzoekster en het LBIO. In het kader daarvan heeft de directeur van het LBIO verzoekster bij brief van 26 maart 2004 onder meer meegedeeld dat zij het LBIO in juni 2003 had verzocht extra aandacht te besteden aan haar zaak, en dat het LBIO daarop bij brief van 25 augustus 2003 reageerde met het bericht dat het dossier werd gesloten. Verder deelde de directeur

mee dat het LBIO ingevolge de toepasselijke wetsbepalingen de bevoegdheid had voor het nemen van deze beslissing en dat het LBIO ingevolge de desbetreffende wetsbepalingen niet was gehouden om haar vooraf te informeren danwel haar instemming te vragen. Wel betreurde de directeur het dat het LBIO verzoekster eerst naar aanleiding van haar brief van 16 juni 2003 had geïnformeerd over de sluiting van het dossier en niet al eind 1999 tot sluiting van het dossier was overgegaan.

Ten slotte deelde de directeur van het LBIO verzoekster mee dat het haar uiteraard vrij stond om de inning van de achterstallige betalingen zelf ter hand te nemen. Hij voegde daaraan nog toe dat een en ander echter naar verwachting geen resultaat zou hebben.

A. TEN AANZIEN VAN DE INFORMATIEVERSTREKKING OVER DE BEËINDIGING VAN DE INVORDERING

I. Bevindingen

1. Verzoekster klaagt er in de eerste plaats over dat het LBIO haar pas bij brief van 25 augustus 2003 heeft meegedeeld dat op grond van artikel 1:408, negende lid van het Burgerlijk Wetboek de inning van kinderalimentatie was beëindigd omdat verzoeksters jongste kind op dat moment reeds meer dan 10 jaar de leeftijd van 21 had bereikt.

2. In reactie hierop deelde de directeur van het LBIO de Nationale ombudsman bij brief van 16 juli 2004 mee dat het LBIO verzoekster inderdaad niet eerder dan bij brief van 25 augustus 2003 heeft gemeld dat het dossier werd gesloten. De directeur voegde daaraan toe dat het beleid van het LBIO is, slechts in die gevallen waarin geen verhaal (meer) mogelijk is, de invordering te beëindigen nadat de jongste minderjarige de leeftijd van 31 jaar heeft bereikt. In dit geval was verzoeksters brief van 16 juni 2003 bij het LBIO aangekomen vóór het moment dat deze zaak stond geagendeerd bij de met de behandeling van deze zaak belaste medewerker van het LBIO. Vervolgens werd mede op basis van een reeds bestaand zaaksverslag en een naderhand gedaan zaaksonderzoek geoordeeld dat in deze zaak geen verhaal aanwezig was en de betrokken kinderen inmiddels 31 jaar of ouder waren.

Daarop werd op 25 augustus 2003 de beslissing genomen de invordering te beëindigen, aldus de directeur van het LBIO.

II. Beoordeling

1. Ingevolge artikel 1:408, negende lid, van het Burgerlijk Wetboek (BW) is het LBIO gerechtigd om de invordering van kinderalimentatie te beëindigen als de invordering tien jaar nadat de onderhoudsgerechtigde de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt nog niet is verwezenlijkt. In genoemd wetsartikel is voorts bepaald dat de onderhoudsgerechtigde schriftelijk op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de invordering te beëindigen.

Gebleken is dat de jongste van de alimentatiegerechtigde kinderen van verzoekster op 23 juli 1989 de leeftijd van 21 jaar heeft bereikt en dat het LBIO derhalve op 23 juli 1999 wettelijk bevoegd was de invordering te beëindigen.

Van die bevoegdheid heeft het LBIO echter pas ruim vier jaar later, te weten op of rond 25 augustus 2003, gebruik gemaakt en vervolgens verzoekster hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

De wet schrijft niet voor dat de beslissing tot beëindiging van de invordering direct na de 31e verjaardag van de betrokkenen dient te worden genomen. Strikt genomen heeft het LBIO derhalve gehandeld binnen de grenzen van zijn bevoegdheid.

2. Toch kan de Nationale ombudsman de directeur van het LBIO niet volgen in zijn standpunt dat de klacht niet gegrond is.

Het is zeer aannemelijk dat het LBIO pas weer aandacht heeft gekregen voor het dossier nadat verzoekster bij brief van 16 juni 2003 het LBIO had gevraagd alsnog over te gaan tot uitbetaling van het verschuldigde alimentatiebedrag. Het is evenzeer aannemelijk dat reeds in 1999 de inning feitelijk was beëindigd.

Het vereiste van adequate organisatorische voorzieningen houdt in dat bestuursorganen hun administratieve beheer en organisatorisch functioneren inrichten op een wijze die behoorlijke dienstverlening aan burgers verzekert.

Overeenkomstig dit vereiste had het LBIO zijn dossiervorming zodanig dienen in te richten dat het LBIO in 1999 op het betreffende dossier was geattendeerd en overeenkomstig artikel 1:408, negende lid, BW had kunnen beslissen of de invordering al dan niet mocht worden beëindigd, zodat het LBIO in geval van beëindiging van de invordering verzoekster hiervan op dat moment schriftelijk op de hoogte had kunnen stellen.

Niet is gebleken dat het LBIO over al dan niet beëindiging van de invordering in 1999 een besluit heeft genomen.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

B. TEN AANZIEN VAN HET ONDERNEMEN VAN ACTIE

I. Bevindingen

1. Verzoekster heeft er verder over geklaagd dat het LBIO tussen 1982 en 28 september 2003, het moment dat zij zich voor het eerst met haar klacht tot de Nationale ombudsman wendde, onvoldoende actie heeft ondernomen met betrekking tot de inning van de kinderalimentatie ten behoeve van haar twee kinderen.

2. In reactie op dit klachtonderdeel heeft de directeur van het LBIO meegedeeld dat hij op grond van de ouderdom van het dossier, een en ander in verband met het bepaalde in artikel 9:8 lid 1 sub b, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) (zie Achtergrond, onder 2.) de klacht van verzoekster zou beoordelen vanaf juni 2002, zijnde één jaar voorafgaand aan verzoeksters rappelbrief van 16 juni 2003.

Ten aanzien van de periode vanaf juni 2002 tot 16 juni 2003 had het LBIO geen enkele actie in het dossier ondernomen, aldus de directeur. De directeur van het LBIO achtte de klacht dat zijn bureau zich in de periode vanaf juni 2002 tot aan het moment dat het dossier werd gesloten, onvoldoende heeft ingespannen om de achterstand in de kinderalimentatie te innen, gegrond.

II. Beoordeling

3. Het LBIO heeft een beroep gedaan op artikel 9:8, eerste lid, aanhef en onder b, Awb om de klacht van verzoekster met betrekking tot de periode vóór één jaar vóór het indienen van haar klacht, niet in zijn onderzoek te betrekken. Op grond van genoemd wetsartikel is een bestuursorgaan niet verplicht (wel bevoegd) een klacht in behandeling te nemen, indien de gedraging langer dan één jaar voor de indiening van de klacht heeft plaatsgevonden. Reden voor het stellen van de jaartermijn is dat het onderzoek naar feiten die lange tijd geleden hebben plaatsgevonden, lastiger is uit te voeren dan naar meer recente gebeurtenissen. De klager behoort daarom niet te lang te wachten met het indienen van een klacht.

Voor zover verzoekster erover klaagt dat het LBIO onvoldoende actie heeft ondernomen tussen 1982 en juni 2002, is de Nationale ombudsman van oordeel dat het LBIO terecht een beroep heeft gedaan op artikel 9:8, eerste lid, aanhef en onder b, Awb. Van verzoekster kon worden gevraagd eerder dan in juni 2003 hierover een klacht in te dienen.

4. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd.

5. Met betrekking tot de wel in het onderzoek betrokken periode, te weten juni 2002 tot augustus 2003, is gebleken dat het LBIO geen enkele actie in het dossier van verzoekster heeft ondernomen. Daarmee staat vast dat het LBIO met betrekking tot deze periode onvoldoende oog heeft gehad voor de belangen van verzoekster alsmede voor de bij haar gewekte gerechtvaardigde verwachting dat het LBIO zich zou inspannen om de achterstallige betalingen alsnog te innen.

Ten aanzien van de periode juni 2002 tot augustus 2003 is de gedraging niet behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen te Gouda is

gegrond ten aanzien van:

- de informatieverstrekking over de beëindiging van de invordering, wegens schending van het vereiste van adequate organisatorische voorzieningen, en
- het achterwege laten van actie met betrekking tot de inning van kinderalimentatie in de periode juni 2002 - augustus 2003, wegens schending van het vereiste van rechtszekerheid.

Onderzoek

Op 20 april 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw N. te Wassenaar, met een klacht over een gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen te Gouda.

Naar deze gedraging werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het LBIO verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Tijdens het onderzoek kregen het LBIO en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Tevens werd het LBIO een aantal specifieke vragen gesteld

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Verzoekster berichtte dat het verslag haar geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. De directeur van het LBIO gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van 28 september 2003, welk verzoekschrift de Nationale ombudsman op 3 december 2003 naar het LBIO heeft doorgestuurd ter behandeling van de klacht.

Tweede verzoekschrift van 20 april 2004, met bijlagen, waaronder het standpunt van het LBIO van 26 maart 2004 in de interne klachtprocedure.

Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 10 juni 2004.

Standpunt van het LBIO van 16 juli 2004.

Reactie van verzoekster van 17 augustus 2004.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

Burgerlijk Wetboek (BW)

1 Artikel 1:408, negende lid

"Invorderingen die tien jaren nadat de minderjarige de leeftijd van een en twintig jaren heeft bereikt, nog niet door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen zijn verwezenlijkt, mogen worden beëindigd. De onderhoudsgerechtigde wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld."

2. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 9:8, eerste lid, aanhef en onder b

"1. Het bestuursorgaan is niet verplicht de klacht te behandelen indien zij betrekking heeft op een gedraging:

(...)

b. die langer dan een jaar voor indiening van de klacht heeft plaatsgevonden."